ODALARI UTANDIRAN DAĞLAR

TAHİR ABACI

yar yayınları

TAHİR ABACI

ODALARİ UTANDIRAN DAĞLAR

Yar Yayınları : 34

Şiir Dizisi : 2

Telif Hakkı:
TAHİR ABACI

Birinci Baskı:
YAR YAYINLARI
Ekim, 1976, İstanbul

Dizgi - Tertip:
UÇ-VER MATBAASI

Baskı:
NURDOĞAN MATBAASI

Kapak Filmi:
EBRU GRAFİK

Kapak Baskısı:
TEKİN OFSET

Cilt:
ŞEHİR MÜCELLİTHANESİ

YÖNETİM YERİ:
Ticarethane Çıkmazı,
Bozkurt Han. 25/1
Cağaloğlu - İstanbul

Tahir Abacı

ODALARI UTANDIRAN DAĞLAR

Şiirler

YAR YAYINLARI
P.K. 37 — İstanbul

İÇİNDEKİLER

ODALARI UTANDIRAN DAĞLAR

Bir Partimiz Olmalı (1976) 9
Kapılar (1969) 11
Yüreğim Alanlara (1969) 13
Açık Deniz (1969) 15
Mart (1970) 18
Mayısa Bir Kıvılcım Varken (1970) 20
Salgın (1970) 22
Sığınak (1970) 24
Terazi (1970) 26
Ceset (1970) 27
Merhaba Bahar (1971) 28
Bir Tek Kıvılcım (1971) 30
Yerüstü (1971) 34
Kara Kaplı Kitaplar Değil (1972) 36
Kuş Seli (1972) 37
Güneyde (1972) 38
Bir Gidiş Ki (1973) 46
Vurucu Bir Hayat İçin-I (1973) 46
Vurucu Bir Hayat İçin-II (1973) 50
Akıp Giden Hayat (1974) 55
İkili Hava (1974) 59
Bir Kere Daha Genç (1974) 60
En Yazılmaz Şiir (1975) 63
Uzun Hava (1975) 64
Doğuda Trenler (1976) 72

İSTANBUL ŞİİRLERİ (1975-76)

I. 77
II. 81
III. 83
IV. 86

SEVDALAR İÇİNDE

Eyvah, Ayrılık (1969) 95
Gündoğusu (1969) 98
Bırak Seveyim Seni (1971) 101
Sevdalar İçinde (1973) 102
Bahar, Ferah Alnın, Hayat ve... (1974)... 105
Mavi Karanfiller (1975) 108
Yaz Gecesi Türküsü (1975) 111

ODALARI UTANDIRAN DAĞLAR

BİR PARTİMİZ OLMALI

İşçi arkadaş! Bir partin olmalı
Bir çarkın koluna asıldığın zaman
Duyarsın binlerce kolun da asıldığını
İşe mızraba sevdaya teşne ellerimiz
Çelik yumruğumuz partimiz olmalı

Bir partimiz olmalı bizim de
Seydişehir'de İskenderun'da da söylenmeli türküsü
Burada kazanılmış her mevzinin
Dağlarda tek bir yürek gibi çarpar
Dolanır şehirleri fabrika önlerini
Birden gonca verir binlerce hançerede

Köylü arkadaş! Bir partin olmalı
Binlerce omuz birden dayanmalı
Bir buğday çuvalını kaldırdığında
Sürekli bir yağmur bereketi gibi
Ferahlık muştusu partimiz olmalı

Yeryüzünde bir tek ben kalmışım
Bir de selvilerden beni süzen kuzgun
Zaten yalnızlıkmış insanın trajik yazgısı
Böyle diyorlar milyonlarca insana
Partimiz bir yumruk gibi inmeli suratlarına

Şair arkadaş! Bin saygıya değer
Tan yerine bakarken ışıldayan imgelerin
Boşlukta yitip giderler bir partin olmazsa
Harman yerlerinde, çelik buğuları içinde
Okunsun diye mısralarımız bir partimiz olmalı

Gerek kalmaz umudu yüceltmeye ta içinde yaşarken
Boşluklarda kalakalmazsın mahpuslara düşende
Sen burada tekin değilsen bile bilirsin ki orada
Grevlere ulaştırılan haber yarının türküsüdür
Gözümüz kulağımız partimiz olursa

Seven yürek! Unutma sakın kara gözleri
Gelgelelim aşklar da ilkelere dayanır
Yarı gece şarkılarını nasıl korumalı
Bildiriler taşınır o yarin çevresiyle
Yarelerimizi sağaltmaya partimiz olmalı

Genç arkadaş! Bir partimiz olmalı
Okumalarla geçmiş uykusuz geceler
O fütursuz atılışlar, o namlu-yürek
Neden yok olup gitsin boşluklarda
Bu uğurda can verenler unutulmamalı

Elbet kuş ağzından değil
Ancak partisinden alır
Atölyede işçi
Toprakta köylü
Dağda savaşçı
Zafer haberlerini...

KAPILAR

Bir destana yürü
Bebelerin tarlalarda
Ebesiz doğduğu bir zamana açılan
Git bağışlanmayacak köprüler kur
Çağrılmayan kapılardan geç
Asfalt bitimlerinden
Uzlaşmaz suyundan isyanın
Dağ otlarını açıklayan sözlüklerden
Şantiyelerden, yol çadırlarından
Tuz isteyerek yürü. Destanlara
Yarım ekmek, arası çiçeksiz kitaplarla
Çamaşır asılı balkonların çağrışım treninden
Mavi bir çizgi çizerek geç. Dağlara
Göreceksin orada
Ayrı günlerde doğınuş adamların
Aynıdır ölüm günleri
Çiz göçebe uyuşmazlıkları
Fabrikaların dağılma saatlerine

Ve düşün
Dağlarda gidegelenler neyin hikâyesi
Patikalardan. Acıpınardan. Hoşap Suyundan
Adres defterlerinden sil uzlaşmayı
Sil, uzun çarşılardasın
Kalaylar bakırı, kırmızı basma satar
Ve filinta
Ve kefen
Havaya doğrulan namlu
İnsin
Yer bereketli
Kanımızla ovalarız bu destanı
Doğrulsun
Gök mavi
Toplanır sesine şenliknâmenin o destan kuşları

YÜREĞİM ALANLARA

Nabzımı sayıyorum
Nasıl istasyona bir tren girince
Çalınır çanlar

Bir köşede kitaplar
Bir köşede de yüreğim
Kopmaz parçamdır benim
Çarpar durur çakıl taşlarını
Yıkayan bir akar su gibi
Ne kafeslerde kanarya beslemektir
Ne düşüp sokaklardan
Mavi sözler toplamak
Bir çentik yontup geçer yüreğimden
Bayramların sevinci
Neden bu sızıları söküp atmayalım
Diye cesaretle savunur yüreğim
Tırnak uçlarıma yürüyen kanı
Durmadan yenilmeden temizler yüreğim

Kar düşer çevre dağlara
Ateşçilerin bile yüreği üşür
Morarır sorular sorular yüreğim
Ben nasıl parçasıysam halkın
Yüreğim de kopmaz parçamdır benim
Ben ölürsem ölür de yüreğim
Bir türlü ölmez halk
Ama nedendir bir sızı düşer
Yüreğime, bayram gelince
Gezer dolanırım yüreğim
Benimle gergin dolaşır

Alttan alta kımıldar halk
Yüreklerin sesine ses verir yüreğim
Nasıl istasyona bir tren girince
Çalınır çanlar
Nasıl kar düşer çevre dağlara
Çıkar yüreğim alanlara

AÇIK DENİZ

Duyarsın sesini uzaklardan
Bozkır pencerelerinden
Pasları kıran sesini
Sağlam yürekleri çağıran
Zincire kelepçeye gelmeyen sesini

Sonra zararlı hünerlere gebe
Ölüm uykularına mı yatsın

Ben gürültüler devrilmiş kanımla
Yokum buna, esmer tenimi
Tuzlayan denizde görmek istemem
Ülkemin kıyılarına vuran
Kötü bir devranı, ruhuma
Zencefil taşıyan gemileri
Liman kalabalıklarının
Sessizliğiyle. Hıncın istampasıyla
Buğulu yürek, telaşlı rıhtımlarda

Ey kaptan. Olmadık bir şey istiyorum
Geri ver bağrıma günahlarımı
Gidip ameliyat edeyim baharat yolunu
Vurayım kıyılarını coğrafyanın
Bir ihtilal sözlüğüne
Sözler eklemek için

O limanlarda
İpe çekilmiş bir turuncu şeyhtir güneş
Dudaklarında denizlerin tuzu vardır ama
Ellerinde yunmuşluk
Terli çoraplarında inanç arama

O limanlar
Eski korsan sandıklarında
Menteşeleri zorlayan günah gibidir
Yıpratırlar dok işçilerinin yüreğini
Zorlarlar mavi ayetlerle
Koyları körfezleri
Gül koklamak haram
Denizin kaypak toprağında
Rahvan bile koşamaz atlar
Karşı kıyılar Vietnam olduğu için
Gemilerde pancurları kurcalamak yasak

Ve biz köle limanlarda değil
Celali hanlarda barınırız
Bizim denizimiz geniş
Kıyıları Küba, Bolivya, Filistin
Anlatmakla tükenmez bir deniz
Sarsar gür sesiyle eski besteyi
Tuncun bakırın soluğu. İsyan
Geçip gelen iç denizlerden
Sıradağ haritalarından sökülen

Ve bizim limanımızda
Mangalar geçmiyor sokaklardan
Yürekleri kadehlerin üstüne asılıp
Kurşunlanmıyor genç adamlar
Limanımız hazır kavgaya, öfke
İnceltti mor sevinçlerin bıçak ucunu

Artık bahardayım
Deli bir başlangıçta
İşliyorsa oyasını açık deniz
Ceviz yeşili uykusunun
Yokum buna
Kargılansın bekâreti kalyonlarımın
Kumlar toplamaya gidelim altın kumlar
Cüzamlı gemilerden artakalan
Taşıyalım Küba'dan Vietnam'a
Bolivya'dan genç ruhlarımıza...

MART

Delerek geçti karanlığı
Bir çiçek halinde saksıda duruyordu
İnce düşen yağmur dudaklarına değince
Gel diyen dönemeçlere gidiyordu ve aşağıda
Kasaba uykuya gitti geldi

Köylere kadar uçup
Ansızın ürkerlerdi korkuluklardan
Dağ yollarında bir eşkiyayı
Korkuluk sanarak masalara düştüler
Gözlerini alan bıçak terlerken kınında
Şimdi hepsi kör
Kızıl kanatlarıyla uçup duruyorlar

Kaçıncı treni bekliyoruz
Issızlaştı masalar
Ne yazık hiç gelmeyecek. Kaygılı
Dönüp uzanıyoruz karyolamıza
Baş ucumuzda saatin yanında durmakta
Dişi bir kahverengi kedi
Yapma kuş götürsek yemiyordu

Artakalan anılara, yeniden
Uçuyorlar gün boyu çünkü onlar kuşlardır
Bir çiçek halinde saksıda dururlar
Usulca kımıldadı ansızın uzaklaştı
Bir kelebek miydi iğdiş bir erkek miydi
Belki de hiç biri değildi

Pencereden bakıyorum uzaklara. Mart
Tarlalar yavaş yavaş kımıldıyordu
Bakır kaplarda da hiç yemek yok
Üstünde çığlık çığlığa bir kuş
Bir turna kataı ufukta dolaşıyordu

Birazdan tren gelecek, ayrılacaksın kasabadan
Son kasabadan. Bir yakınsır sonra uzak
Yağmur yağıyordu süt ısındı
Bir bağırtı yıllarla sessizce çözüldü
Çiçek büyütmekle kendini aldatan evler
Umudun nedir diye soruyordu

Nedir umudum, umudumun kuşları
Kedilerin ağzından gelip
Kırlara doğru uçuyorlardı...

MAYISA BİR KIVILCIM VARKEN

Ufukta
Yaşanmamış bir mayıs
Yeni yetme kızların
Mor beliği çözülmedi daha
Delikanlı avuçlar ateşli
Güne bakan bir gidiş
O kıvrılan yalım iş başı düdüklerinde
Bozkıra doğru taşıyor cerahatli yara
Neşter vurup deşeceğiz onu
Güya engelmiş buna
Paslı toplar damarlarıyla şehir
Ve güya iş verenler sendikası
Şerbet taşıyormuş emeğin bâkir yerlerine
Ve bir gün bu gül solarmış
Durulup kabına çekilirmiş ırmak
Mayısa bir kıvılcım kalmışken
Savrulurken dağlara ıstarların sesi
Bu hemen tükenecek bir ömür müdür

Örste mevsimin oynak günleri
Yürek esnaflar gibi hızlı
Çocuklar kadar kalabalık
Zincir şakırtıları akıtan bir ırmak
Doruğa çıkarıyor hıncını
Mapusanelerdeki düşün işçilerinin
Ve kesiyor gümrah urunu karamsarlığın
Pençemize onu nakşeden soylu usta
Şimdi fildişi kulesindedir
Kalabalığımız sökerken odalardan
Yaprak sarma kokusunu
O son dönemeçte
Hüznün en gizemli şiirindedir
Sokar can evini bir aslanın ağzına

Ufukta
Yaşanmamış bir mayıs
Şehre bakan yalçın kayalarda
Seyfi kuşlar
Bin yıllardan beri
Kana karışıyor isyan
Böylece hor görsün fabrikalar şehri
Biz bunu öğrendik kırların üniversitesinde
Mayısa bir kıvılcım varken
Biledik hançeri

SALGIN

Haydi uyku tutsun seni, bir sen kaldın
Deniz taşlarına yakamozlara yer yok gecede
Sevişme odalara yakışınca iniyor perdeler

Haydi seni de uyku tutsun, gecleri yalnızsın
İçinde kabadayı, dağları seven bir adamın
Günden güne sert bakışları gelişiyor
Caddelerin ortasından yürüyorsun
Gebe destilerden içmek istiyorsun suyu
Filintanda taze buğday kokuları
Tenin esmerleşsin ve toprakla olsun
Hasat yerlerinde geclesin istiyorsun

Seni böylece uykusuzluğa saldılar
Uykusuz bölgelerde günah şakırtısı
Ve dalgalanan çocuk sesleri
Uykuların bozuldu sen de günaha çağrıldın
Uçkuru sağlam adam sen de bölük pörçük
Günahların koleksiyoncusu oldun, ansızın
Tan yerini sayıkladın. Koşuyordun
Bir bayrak koşturuyordun koruların sevincine
Köpük köpük sulara eğilen bir küheylan
Gibi durup durup aşka koşuyordun

Haydi uyku tutsun seni, aşksız gecede
Üstünde koca bir orman soluyup duruyor
Merhem yapılan dağ otlarını bilmezdin
İnceydin zayıftın kavgayı sevmezdin
Şimdi sana ne oldu omuzların genişledi
Pazuların gelişti güçlendi soluğun
Gün doğmadan ayaktasın ve dinç yüreğinle
Tezgâhın başına geçince bir duruşun var ki
Akşamları, artık şarap içmeyen, kahırsız
Bir işçinin yüzünü andırıyor yüzün
Sanki saatleri yokluyor
Soluk soluğa yaklaşıyor büyük bir salgın...

SIĞINAK

1.

Işımış yanıyla doğruldu sabah
Fundalıklardan geçerek çıkageldi
Çözüldü kundağı gül sürgünleri fışkırdı
Karanlıktan kurtulan sular akmaya başladı

2.

Sabah ve köylüler usul usul pınara iniyordu
Candarmalar inmişti sabahtan ve köylülerden önce
Seni bu sabah ince elekten süzülmüş mavzer sesi
İyileştirecek. Çünkü bir temmuz sabahı
Kan dolu beşikleri görmeye özür tutabilir zalimin

3.

Ey dağ mimarları
Ey acemileri yaşamanın
Şehri bırakıp geldiniz
Taştınız kitaplardan koştunuz
Efsane midir sakın okuduğunuz
Efsane midir kaçış mıdır oyun mudur
İsli çıra ışığında ihtilal

4.

Isımış yanıyla doğruldu sabah
Çakmaklı tüfekler indirildi duvarlardan
Köy kahvesindeki afişler yırtıldı
Ey narin eşkiya, yakaladın işte ensesinden
Encamını sorup durduğun hayatın köz halini
Artık aylak çelen şehre dönemezsin
Ağuya çalan tadıyla bir şarabı
Tül perdeleri, küçük istasyonları anamazsın

5.

Ey isli damlar, tarla kıyıları
Sizinleyim işte bir temmuz sabahı
Gövdem biçimlensin harmanlarda
Kanla dolmasın diye beşikler
Bizim de özümüz tutabilir kan görmeye
Madem sancı olmadan doğum olmazmış
Göbek bağımı aşı bıçağıyla kessin toprak adamları!

TERAZİ

Aşksız bir delikanlı
Meyva ve gün ışığı istiyor
Hastalıktan kurtulmak için

Yaylalara çıkacak göğsü
Eksik tartmaz bir terazidir
Havayı boyayan pembe soluğu

Cam bardak içinde pencereye
Gül koymuş anası
İşlenen çeliğin gürültüsü

Karşı evlerde sıcak bir esinti
İçinde ölümden korkan ölüler
Sıkıntılı ölüm şiirleri yazıyorlar

Bir elmayı dişlemek umuduyla
Dayan diyor çelik işçisi ellerine
Anası aykırı meyvalar arıyor

Şafak vakti kan tükürse
Bu bir savaş bildirisi
Bugünü de ölmez geçerse
Meyva ve gün ışığı ister

CESET

Bir suyu vardı çeliklere içirilecek
Binlerce savaşçı içerdi çeşmesinden
Baharda doğmuş ıslak bir tay gibiydi
Epey önce çayın kıyısında
Buldular cesedini

Öyle rastgele bir ağaçtı
Köprüye yaklaşırken görmüştüm
Bir buda yontusunu andırıyordu
Kurşuna dizilecek bir savaşçı gibiydi
Mağrurdu
Pancar tarlalarına bakarak ölüyordu

Tam köprüye varınca irkiliyor herkes
Elleri bağlı bir insandır bu söğüt
Yaşamanın bunca şiddetinden
Bir söğüt insanı andırsın ha

Yarasını bir hançerle deşerek
Bir sonuç aramışlar
—Ne sonucu yahu
Tüfekle ateş edilmiş
Öz suyuna bu söğütün
Savaşçılar kurşunlanırken
Kurumuş çeşmesi...

MERHABA BAHAR

Yürüyorum ucuz satışların arasından
Daha vakit var akşama
Küflerimi sökmek için yürüyorum
Ve berrak görüyorum dünyayı

Berraktır dünya
Asyadan bakıldığında

İkindide uzakların rengi lacivert
Bahar uzaklara yaraşmıştır şimdi
Bense buralardayım gittikçe şubattan uzak
Bulvar kahveleri canlanıyor
Düşük yevmiyelerle karılan harçlar da
Canlanıyor yüksek yapılar için

Berraktır dünya
Savaşırken dört cephede

Yasakmış amerikan arabalarını taşlamak
Park kanapelerinde yalnızlık serbestmiş
Cebimde güzden kalan kuru bir yaprak
Onu atıyorum işte, sessizce iniyor havuza
Su dalgalanıyor sessizce, gün ışığını içiyorum
Köpüklenip taşıyor içim, akıyor çağlayarak

Berraktır dünya
Kavgayı düşündüğünde

İyi şair değilim içim coşkuyla dolu
İyi şair değilim çünkü bahar geldi
İyi şair olsaydım ihanet etmezdim
Adı güz olan konaklı sevgilimin hatırasına
Deli gibi inanmazdım hayata intihar ederdim

Berraktır dünya
Sokuldukça hayata

BİR TEK KIVILCIM

Yaktığım ateşle uyandı kış uykusundan bir sürüngen,
kıvranan kuyruğunu elimde bırakarak kaçıp gitti.
Soluğumla canlandırıyorum kendi kopuşumu da.
Kendi kopuşum ki ,onu yıllardır kanla dolmuş beşiklerin
hatırasıyla besliyordum kömür tozları içinde
çalışırken.
Sessizce sularıma inerdi her akşam göğsünden
yaralanmış bir maral, mercan dişlerindeki kanı
yumak için.

Vuruyorum yeniden karlı kaplı yamaçlara.
Toprağın altında bahara hazırlanan cümle çiçeğin
kıpırdayıp soluk aldığını duyuyorum, oysa karı
bir kefene benzetmeyi ne kadar sever şairler.
Onlar da üstümüze sardıkları kefendeki kan lekesi
durmadan genişlediği halde bizim artık ölmüş
olduğumuzu söylemiyorlar mı!

Bir bozlağa başladım.
Suna boylu yâr demişiz, yoktur bizde sevdiğini
başkasına kaptırmak, fakat hançerimi aldım ve
ayrıldım kasabadan.
İncecikti. Etime sokulan bıçaktı. Fakat şu "bahçesinde
ebrulii hanimelleri açan ev" meselesi. Hançerimi
aldım ve ayrıldım kasabadan.
Çünkü gövdesine ulanmıştır bir dal, kanı köpüklendirir.
kudurtur seni, atlar mezralara boşalır iken dip
notları birer ceset olan evcil kitaplarla oyalanmak.
O şimdi bir zifaf hazırlığında.
Nikâhına dağ çiçekleri yollayacağın, kasabalı çiçekler
yanında hiç solmayışları yara olsun içine.
Etrafımda kurtlar döneniyor.
Dudaklarında yaz sonu çobanların kırlarda bıraktığı
türküler, gözlerinde kıvılcımlar yanıp sönüyor,
kar değmeyen çalı diplerinde bekleşiyorlar, ileri
atılmaya hazır.
Bir yılan ve bir kertenkele yaz sonu kızgın kayalar
üstünde çiftleşti, kar altındaki çimenler kadar taze
ve doğru bir ana doğurdu benim bu hallerimi.
Şimdi ben kar sularını aldıkça büyüyen bir suyun
gümbürtüsüyüm, öylesine de berrak.
Herkes çekilmiş kışlaklara doğru ve yetmemiş kar
kurtların önüne sıralanıveren kızamık mezarlarını
gizlemeye.
İşte kar düşen tarlaların ölümü hatırlatan sessizliğini
havlıyor bir **köpek.**

Köy!
Bütün yaz sana korkular salan engereklerin kanı
bembeyaz uyku akıyor şimdi.
Candarmalar daha ilk karlar dökülürken kasaba
sıcaklığına doğru çekildiler.
Yaz sonu bereketi şimdi yalnız bir tek evin
ambarlarında, köyün sağlıklı çocukları yalnız o
evin camlarında gülümsüyor.
Zulüm karanlığı sızıyor o evden kar beyazına.
Köy! Köy!
Doğum yok mu hâlâ
İşte ırmaklar gibi akıyor kan, ısıtıyor toprağın
altındaki tohumu.
Gece ve sancı uzayıp gidiyor, âsi bir yavru doğsun
bekleniyor, âsi yavrular, âsi ve kor parçası, âsi
ve köylü.
Köy sessiz.
Kim bilir, belki uyanmış düşünüyordur ve telaşla
bitiriyordur artık Kerem ile Aslı'yı.
Zamanıdır, işte fırtınayı işaretleyen bulutlar.
"Bir tek kıvılcım
bütün bozkırı..."

—Koçaklama—

Kurtlar ağızlarında çiçek taşımazken
Kuşların zamansız ölümünü ibret almayan
Cesaretin kusursuz bir sesleniş oldu

Adsız bir abdaldın. Köyden
Diktiğin fidanları bile sökerek ayrılmıştın
Okumuş bir işçinin o kahraman sorularıyla
Gecikmemiş bir erkekliğe gebe dönerken
Bastığın yamaçların buzları çözüldü
Yaktığın ateşle uyandı sürüngenler

Tecimen amcasının hançer gezdiren Brütüs'ü
Demir döven amcasının hasretle kucakladığı
Döndün ve bir cehennem vaad ediyorsun

Pazara indirilen ürünlerle doğrulanan
Asi çocuğun kar fırtınasından soluk alıyor
Onun sütünden emiyor

YERÜSTÜ

1.

Zincirli prangalı düşlerden
Bağ bozumuna giden kızların
Türküleri uyandırıyor sabahları

Baharın goncası yok gündüzleri. Geceleri güz
Çardaklara uğrar yaprakları hışırdatır
İsli duvarlar arasındaki yer yataklarında
Dönmeyen yiğitlerine ağlayan kızların
Göz yaşlarında yıldızları kırpıştırır

Güneşin ve gökyüzünün minyatürünü taşıyan
Sabun köpüğü günler sönüp sönüp giderken
Kuşkuyla bakıyoruz sararan yaprakların
Dalından kopunca öldüğünü söyleyenlere
Ölümün bir demet kırmızı karanfilini değil
Ambarları dolduran buğdayları görüyoruz çünkü

2.

Biten yaz bakraçtaki sütü ağusuyla yoğurt çalan
Boz yılan büzüşüp kaldı kör meşe diplerinde
Bazı suskun dillerse paslanıyor şimdi
Sesleri yer altına saklı küplerde
Solmuş Hitit çiçekleri arasında

Ama bazı köpüklenmiş genç adamlar
Ayaklarının kanlı izini bırakarak granit kayalarda
İçlerinde dalyanı parçalayıp
Mavi derinlikleri tutan balıkların uçarı sevinci
Çıplak dorukların kar bekleyen sabrına
Ilıman mağaraların gebe alnacına çekildiler

3.

Oldukça saydamlaştı ıssız hasat yerleri
Başladı artık göçebeliği kol gücünün
Taze kan gibi akarak istasyonlara
Peronlarda pıhtılaşıyor insanlar

Akıp giden sözler ediyorlar aralarında
Ölenleri anlatıyor birisi
Onlar ki gaddarca öldürüldüler
Ve arkalarında çiçek getirilen birer tümsek değil
İnsanlara serpiştirdikleri çiçekleri bıraktılar

KARA KAPLI KİTAPLAR DEĞİL

Kol kola dolaştığımız yollara
Yapraktan sonra kan da yağdı dostum
Üstümüze tutkumuz tekrar tekrar yağdı

Türküleri severdin
Köylü duyarlığına dokunanlardan
Türkülere acı yine yağdı

Ama ne bulutlar küskün
Ne de yağmur bereketsiz gök merdiveninde
Toprak üstünde bir düğün

Şafakların ardındaki kara zülüf
Çözüldüğünde cezaya yatırılmıştın
Taş yapıların soğuk kalbini duydum

Hepsi dört duvardır sekiz yapamazlar
Bin yılık bulut paslandı mı
Dünkü gül kokusunu yitirdi mi

Gözlerinle dolaşıyorum dostum
Toprağın verimindeki namustur
Bizi yargılayan, kara kaplı kitaplar değil...

KUŞ SELİ

Kuşları da vurdular
Işığı güneyde emmiş kanları
Donmuş tenlerinin buzunu çözsün diye
Ve düşer düşmez soğuyup kaldı kuşlar
Neyi hızlandırabilirdi bu
Çürünüş leşlerle doldu kasaba meydanı
Ve her mavi çamaşırı bir kuş lekeledi
Balkonlara çıkarılmış limonlar arasında
Hırsla çifleşip dururken kediler
Güneş
İnsanlara ve tarlalara dökülerek
Isıttı insanları uyanan ekinler gibi
Canlanan insanlara çevirdi ekinleri
Işıkların oynaştığı sular
Akıp gidiyordu karşı dağlardan

Kuşlar artık dağlara akıp gidiyordu

GÜNEYDE

Günlerce tek çiçek boy sürmedi
Yüreğim yavaşladı sanki dağınık odalarda
Bazan çıktım bulanık kafesimden:
Sisler içinde susuz iş yerleri kurak evler
Saçaklarda bir kaç ıssız düşünce kuşu
Ve çorak itlere emanetti artık bahçeler..

Bazan zorladım şehrin sınırlarını:
Güz ikindilerindeki ölgün ışık
Mayısın saydam odalarını parlatıp
Kıvılcımlar kopardı doğu geçidinden
Hâlâ sıcaklığını koruyan bu külün
Dağılmayarak acıya dönüştüğü ocakta
Eşeleyip bulduğum ne vardı ki
Şehir içi turlarla
Eski mektuplarla yetinilemiyordu artık

Yırtarak müsveddelerini
"Taşralı Gencin Bunalımları" romanının
Bir sabah istasyonda aldım soluğu
Sararmış bahçeler arasından kıvrıldık güneye
Düşlerime kadar taşan Akdeniz'in
Sesi miydi çağıran
Aldanışlardan bir şiir mi doğuyordu yoksa
Ey yanıtsız kalan sorular
Dağlayan hayal
Elbet yollar boyunca akacak
Genç insanların yatay kanı

Biz de aşmadık demiyeceğiz Gâvurdağları'nı
Çıkıp güzden daldık yeni bir iklime
Güneyde portakal mevsimidir
Bu külhani şehir Adana'dır
Mimarını ustasını bilmem ama
Onu bildik kılanlar
Orhan Kemal'dir, Yılmaz Güney'dir
Bu Seyhan, içinde yıldızlar üşür
Bu öte yakadır, sönmüş ışıkları, uyumuş işçi evleri
Bu İflahsız'ın Yusuf, gece vardiyasına gidiyor
Bu Faytoncu Cabbar, "umut" başlıca işi
Ve elinde bir palmiye dalıyla
İstasyonun önünü süpüren işçi
Canına okuyor egzotik duyguların
Uzak olsun kötü piyasa şairleri...

Sabah alacasında
Adana varoşlarının
Akıp gidişe bulanan öfkeli kıpırtısını
Ve pamuk tarlalarına yayılan toprak işçilerini
Güney toprağının bereketini
Sererek ilerleyen tren
İşçilerle
Moraran isteğiyle bir görevin
Yoksul kadınlarla
Biber acısı bir öfkeyle
Liseli öğrencilerle
Turuncu bir anıyla
Doldu doldu boşaldı

Bu mavi yangın Akdeniz'dir
Hangi tadı verebilirdi bana yakamozlarıyla
Hangi tadı denize karşı beyaz yapıların
Ön yüzündeki turuncu güneş
Acentalardaki işbirlikçi gülünseyişleri
İthalat-ihracat hesaplarını da
Aydınlatabiliyor muydu acaba
Kamyon şoförlerinin dalgın sigara içişlerinde
Dok işçilerinin güçlü kollarında
Bu aydınlanış bir iz bırakmış mıydı
Mersin şehrinde ofislerde bakışlarda
Issız plajlarda kalabalık caddelerde
Erimiş asfaltlarda aşkın yokluğunda
İstasyon parkında akşam başlangıcında
Sorular
Sorular
Sorular

Küçük istasyonların arası kadar birikiyordu
Kirpiklerin ucunda uyku
Birden geldi camlara çarptı Akdeniz
Körfez, heyecana taşan bir ışık salkımı
Uykuya dalmış bir istasyona
Palmiyelerin gezindiği ıssız caddelere
Sazlarla kaplı bataklık duygusuna indik
Kulüplerde fuhuş otellerinde
Ağunun hızlandığı bir saatte
"İşte bunca yıl sonra yine aynı şehirde.."
"Aynı duyguları mı veriyor bize tropikal bahçeler"
"Deniz esintisiz, ay ikircikli, anı defterleri sönük"
"Kaç yıl çamaşır sarartmakla kaldı döl"
"Kameriyeler ıssız ama çiğler yağıyor yapraklarına"
"Hayır, yıldızlar dökülmüyor otellere"
"Yumuşak yataklar uyutmuyor, dağ yeli yok"

Fransız üslûbu beyaz yapılar
Arapça şarkılar, dik başlı okaliptüsler
Altın dişli Soğukoluk yolcuları
Kıvrak bir dansöz gibi İskenderun
Issızdı kordon, Akdeniz'le yüz yüze
İç konuşmalarla morarıyordu yüzüm
Diri bir istekle koşulan bir telefon
Bir ölüyle bağ kurabilir
Ölü bir yüzle çıkıp geldi "sevdiğim"
Anladım ki artık bu aşkın mecali yok
Durgun sularını bile bulandıramaz körfezin
Ne suçlayabildim onu, ne kokladım saçlarını
Dirimi savunan analar babalar da
Aslında karanlık ölü gömücülerdir
Ufak ev sevinçleri sessiz mezar
Sofra incelikleri ağıttır
Hatıni ağaçlarının altında
Dans ede ede boşluk olanların
Bıraktığı kirli iz kalmıştır

Güneşli bir kartpostal yitirilmiş
Macera aşkın yerini tutamamıştır
Lâkin birden sökülüp atılamaz kangren
Her aldanışın bir bedeli ödenmelidir
Ödenir de: yeniden bakılır yürüyüş izlerine
Aşkın, kavganın ocaklarına doğru...

BİR GİDİŞ Kİ

Tarlaların fabrikaların sessizliği
Hatırası olamaz onun

Kanlı yapraklar arasından
Uzanıp kopardığı meyva
Bir arzuya bulaştırdı dişlerini
Kafasından
Kızıl saçakları yalayan güneşe
Çocukların eline sömert süt şişesi
Kızların eline gökyüzü
Kırlara verim olarak
Tarlalara dağ bereketi taşarken
Kan tek hatırası mıydı

Gövdesiyle karşı koyup tabanca kurşununa
Hain bileklerden silah sökerken
Ardımızda hatıramız değil
Alın terinin ardından sökün edecek
Sevinç kalsın demez miydi

Ama tek hatırası bunlar olamaz
Ufkun karlı dağlarından sökülmüş
Düşünceleri yüzünden yatarken
Parmağını batırarak kendi kanına
Yazardı bir akışın hızını
Kendisinden sonra saraya kabul edilenlerin de
Yüzünü aydınlatacak bir ateş olsun diye kelimeler

Hayır, tek hatırası
Sayfası açık kalan kitapları olamaz
Kalbini koparır da
Atardı kavganın ortasına

Ama hatırası sadece bunlar mı
Sardığı bel çatırdarken
Tam dorukta
Hırslı dudak sarılışlarıyla
Tohum salarken sıcak gövdesine yarinin
Kuytu, soğuk odalarda
Sesi kısılıncaya kadar
Omuzdaşlarına kavgayı anlatırken
Hatırası sadece bunlar mıydı

Kelepçeleri ve çizmeleri
Kalbinin yangınında
Kâğıttan kaplanları gülümseyişinde
Zindanları geniş bedeniyle
Soğuk demirleri dişlerinde eritmedi mi
Ondan arzu bulaşığı vardı dişlerinde
Bir yanında çiçekler uç vermiş
Öte yanında karanlığın gerilediği bir dünyayı
Sağlam ellere bırakıp giderken

Hayır
Hatırası bunlar olamaz
O sadece toprakla uğraşan bir rençper
Sadece bir döküm işçisi
Sadece düşüncesini avuçlamış bir öncü değildi
Hatırası sadece ölüm olamaz onun

VURUCU BİR HAYAT İÇİN (I)

1.

Bu reyhan kokusu da bir sevdadır
Savunmak gerek düşmana karşı
Dağlarda, kızgın kumlar üstünde, barikatlarda..

İşte güz! Ayrılış çıngısı
Eylül ardımızda kara bir mendil
Bir yanda komlardan damlardan
Salkım saçak bir heyecan

Ufkun, düşlere mezar bile olamayan
Küçücük evleri var demiryolu hattında
Ve ufkun büyük devleri var
Çırılçıplak bir savaşta güneş altında
Gerileyen karanlıkta, genleşen düşte
Ve yükselen dolunaya inleyen kemanlar üstünde

Çıldırınama yakın bir gülümseyiştir o yüz
O yüz bir ışıltı, bir dağ çiçeği
Sağılan süte, biçilen buğdaya
Tarla boylarında aşka gümrük mü olur!

İşte perdeleri çekilmiş bir ev
Bulvarlara karşı İstanbul'da
Sırtüstü uzansam Emirgân ıhlamur kokusu
Doğrulsam karlı dağlardayım, namludan
Ovalar üstüne boşalmaya hazır

2.

Mayısta üniversite bahçesi
Sel yatağına benziyordu
Kafam alsa bile gönlüm almıyordu
Bay profesörün yazdıklarını

Bahar damgaladı uykusuzluğu
Dal uçlarını, erkeklik tohumunu
"O ders çalışıyordur şimdi odasında
Saç telleri dökülmüştür kitabının arasına"
Kıvrılan, o gelmedikçe kıvrılan
Bir isyana dönen, kalbimde

Bir isyana dönen kalbimde yetinmezlik çok gençti
Ve biz atak gövdeler çarpıntılar içinde
Başımız dik yürüyerek usta olduk gariplikte
Tuhaf hallerimiz var fakültelerde yurtlarda
Odun kabuğundan tutuşuyor ilkin
İlkin biz tutuştuk

Vadilerin o mart telaşını, o tutuşmayı
Kırdan topladığım sözler yetmezse anlatmaya
Dünyayı yürüyüş halinde gösteren ne varsa
İşçilerin ekmekten kitaba sıçrayışlarını
Bir şiir karalamasının ak kâğıda sabırsızlığını
Mısra kıvranışlarının şairi uyutmayışını
Onun dikenli gül çubuklarından yatağını
Başlangıç yapmalıyım sözlerime..

3.

Kara düş ise beynimden kavramış
Ötelere çekiyordu, metafiziğin sazlıklarına
Sordum diken diken bir sesle: Kimsin!
"Benim gamzelerim vardır" diyor
"Gamzelerimde bir kaç şehir
sana kendisini hatırlatır"
Gamzelerinde Anadolu'ya kar yağıyor
Yaslı bir uzun-hava durup kalışları emziriyor
Beş yıl önce nasıl da sıçrayarak kalkardım
Mayıs-yatağımdan düşlerle kanlı bıçaklı
Şimdi yaşlandım mı, bir yok oluşta, karakışta mıyım
Beynimi kavuran bir ılıman iklimde mi

Güneyde, aşk sözleriyle tutuşmuş bir kameriye
Sarmaşıklar ah, tıpkı bir adam gibi
Daha da kötüsü bir anlam gibi yollarıma sarılıyor
Ve o hepsinin tanrıçası, kordan ayaklarıyla
Gezinmeye başlıyor pamuk-bedenimin üzerinde

Daha kötüsü ağlamaklı olmak
En kötüsü durup kalmak
Çelik-bedenin güneş altında paslanıp gitmesi

O paslı demir yığını görüntüsü çarpınca zihnimin
duvarına
Zorladım var gücümle, kıpırdattım derin uykumu
Ve anladım seni
Ben seni anlayınca yüzün neden yeşillendi
Dün ben donuk bakışlardan
Bir kefene sarmıştım seni
Bugün gelinlikten bir kefene sarıyorlar
Güzel ve paslı gövdeni
Yarın başka türlü kefenler
Bin türlü ölüm sana

Ama bir gün şiir kitaplarıyla dolu
Mavi dilli bir odayı
Ilık bahar güneşini, Aragon'la Elsa'yı
Anarsan sakın sararma, tetik düşebilir

Bir gün birer birer döküldüğünde
Yüreğini karartan tüller
Uçurumlardan çiçek toplayan beni
Sakın anma, tetik düşer o zaman

Sınavları kötü giden bir öğrenci yaparak beni
Silindi gitti içimden bir aşk
Uyandım kara düşlerden, üniversite bahçesi
Mayısta sel yatağına benziyor
Dallara sıçrıyor genç bedenler
Mataradaki son yudumda parlayan bütün hayatın
Çiçeğini indiriyorlar sıçradıkları daldan

VURUCU BİR HAYAT İÇİN (II)

Mayısta yaktılar genç başlarını karanlık dünyalara
Selden alınan birer kova su örneği

Dalıp da gitmişlerdir sanma şimdi
Yar dudağında tetiktedir hepsi
Ana, baba, bacı, ille arkadaş ve sevgili
Düşman arzudan korkuyor
Kelepçe kâr etmez taşkından

Yan gelmişler de ranzalarında
İplik inceliğinde hesap verip
Hesap alıyorlar şimdi öz canlarından
Mazgallardan dünyaya çatacak
Onu çatlatacak kadar mağrurlar bazan
Bazan duvarlar ardı kalmak boğazlarında yumruk

Dolanıp Sağmalcılar'dan beri
İçerde gürleyen insan seli
Silahın gel-gitleri, kanın pıhtılaşan kenarı
Bir kartalın konup konup kalkışları

Süzülüyor kartal
Daha dün ölmedi mi
Bugün kol kola, göğüs göğüse
Yine Toros'larda, fakültelerde, hasatlarda
Ve nazında yüksekler'in
Yitti sanırsın, mapusane demirlerindedir
Torosları tarazlayıp gelmiştir
Çarşamba'dan tütün, Rize'den çay
Fakültelerden gençlik ateşi getirmiştir
Mavi duman donunda kaplar bir hatırayı
"Şimdi saçlarını çözüyordur şu saat
Kaysılar da çiçeklendi mutlak.."
Akıp gider karşı sokakta, karanfiller dudak,
hasret tam yol.

Geceleri bir şairin kalbini andırır
Kayaları döven
Düşlerdir, gergin ipler arasında sıçrayan
Uyanırsın: körşafak bekçisidir

Büyük bir yasın
Başını bekliyor bugün
Yarın okyanus ötelere süzülecek..

Bazıları da var: tek kuş vuramıyorlar
Çünkü namluya kalpleri sürülü
Öfkenin ustası pusatın acemisi

Suya inen maral sürüleri
Bir zamanlar koridorları inletmiş olan
Şimdi koyak başlarında söylenen
Marşlarla ürküp kaçışıyor
Şimdi daha tedirgin geceyi tarayan radarlar
İlk cayırtıya uçuşuyor helikopterler
Deşilen irine üşüşen kara sinekler gibi

Şafak ve kadınlar iniyor pınarlara
Şafaktan ve kadınlardan önce yasakçılar iniyor
Daha da muhkemleştiriliyor hainin kâğıttan kalesi
Fazla derinde değil su, sıragöllerin buzu çözüldü
çözülecek..

Bazıları da var: hayat yedi renkli topaç
Göğe bakan bir pencere ve kırlangıçlar yetiyor
minnacıklara
Kelebek resimleri kesiyorlar Ernesto'nun yanına
İnce olmasına ince, ama epey dolanmış
İplikleri şiirle hayatın arasına

Cumartesileri şiir oynuyorlar
Dinamiti savurmak için kalkan kolun
Dalındaki ham meyvayla!

Namlu! Yiğit sözcük şiirlerinde
Şu bir Anadolu şehrine girmekte olan trende
Parmak ucunu kavurmakta olan namlu!

Kavga!
Durmadan kıvranan
Toprak yiyip bok çıkaran
Sonu başından habersiz
Kör, umutsuz
İsterik, erselik, dönek yaratık, kavga
Öz çocuğunla, karınlaysa
Biz kavga kaçağıyız!
"Ay, şiirin ak mermerinde polemik bu..
"Ay, kulemiz sarsılıyor, yağlı kemik—
—ten olacağız.."

Olması gereken, kıvılcımdan öte
Bir yanda boydan boya fabrikalar sevinç tezgâhı
Bir yanda Beethoven
Barikatlarda yitirilmiş can pahası

"Demdir bu" demiş de şair, dinamit koymuş şiirine
Bir gelin kadar alımlı dünyaya
Dokuz ay on gün önceden sütlü ceviz yedirir gibi

Haber olsun, aşkını yokluyor yarin
Haydi düğün elbiseni giyin
Ve biraz gül topla ayrılık saatine

Haydi aşklar cephelerde ispat ediliyor
Uzakdoğuda, ortadoğuda, anavatanda
Düşün ki ufak pınarlar kururken
Yağmurlarla asileşiyor ırmaklar...

AKIP GİDEN HAYAT

Doğu Anadolu coğrafyasında ilk kar

Bu puslu hava
Namlular gizliyor üstüme
Taşıp gidiyor mağrur alnım bu kefenden
Kendimle kanlı bıçaklıyım yine
Odaların çapraz yalnızlığına kadar itilmenin
Ömrü kan kıpırdayıncaya kadar
Sonra kor kesmiş toynaklar
Savurmaya başlar oradan oraya
Hülyalarım dehşetli çıkışlar
Yaşantım ince çırpınışlar içindedir
Ve istasyonda
Masmavi bir kolera
Bulaşır beyin kıvrımlarıma
"Güneyde portakallar çiçek açtı
Hasretine haber olsun
Beyaz bir şehirde sarışınlık
Kadim aşklar kalbini çatlatacak.."
Platonik duyguların canı cehenneme dedin mi
Biraz ötede
Mezbahanın önünden akan mundar derenin
buğuları içinde
Kafka seni bekler
Yani sen tarih macerasında lokomotif olanın
Ateşçisi değil, cüzamlısı olmalıydın durup kalışların

Sürerdim öfkeyle gövdemi beynimin üstüne
Ve şehrin bu bölgesinde manüfaktür
Henüz yürürlüktedir
Dökerken gece vardiyası
Soldurduğu çiçekleri çıkış kapılarına
Karışırdım aralarına ortak bir ufku tartışmak için
Ufuk caddeye dikey gelen sokakların
Bitiminde bir görünür bir yiterdi

Bir top ışık da ufukla oynaşan kula atlarının
Mahşerine vurdu
Salındı cellat kültürlere karşı maceramız
Varsın dökülsün o paslı yağmur
Gazete başlıklarına, radyo ajanslarına
Islanmaz savaşımız barışımız
Süslü Roma askerlerini deviren Spartaküs de
Omuzlarını yıldız yağmuruyla kirletmemişti
Islanmıyor, kuytularda buluşup
Düşünce gümrüklerinden
Kıvılcım geçirmek için sözleşenler
Islanmıyor sabır
Anahtar iki kez dönüyor paslı kilitte
Mayıs ise tam otuzbir gün dönüyor
Deliklerden sızarak değil
Kapıları kırarak ulaşıyor hasreti çökertene

Bir top ışık dostumun
Ağuya kesmiş yapraklarından süzülüyor
O yaz gecelerine savrulan
Bir hoyrattaki inceliği
Ondan daha iyi kim anlayabilir
Olmaz bir zamanda
Mayıs ayında dönüp geldi işkenceden
Ve amcası kızının düğününde
Onun eline tutuşturdular beyaz mendili
Ve başladı davulla zurna da bir barak havasına
Anladı ki işkencede geçen zaman
Daha başka şeyleri de götürürmüş
Acıyı ta dişlerde kıstırmaya kadar
Ve oynadı çaresiz, öyle bir oynadı ki
Güvercin gibi çırpındı beyaz mendil
Kırıkhan, tamzara, üçayak...
Akıp giden hayatı kucaklamasını bilen değil mi
Zaten hainin kalbine dinamit sokan

Bir top ışık hasat gecelerine düştü
Hasatta döktüğümüz ter
Gece yarısı ince yorunun imbiğinde
Suya iniyorduk gömleğimizi ıslatmak için
Sular dal-ağaç sevdası
Uzaklar yürümek sevdası, sabah kitap sevdasıydı
Ve vakti belli değildi yiğitlik sevdasının
Gün gelir bir çiçeğin sapında
Gün gelir bir faşistin suratında çıkar beş parmağın izi

Bir top ışık göğsünden yaralanmış bir maralın
Mercan dişlerindeki kanı aydınlatır
Varoşlarda, komlarda, yörük çadırlarında kara yas
vaktidir
Ama acılı bir sesle bir ağıda başlamak
Dimdik doğruluşların biraz öncesidir Anadolu'da

Bir top ışık da kuşsaraylarda dem çeken
Güvercinler üzerine düştü
Aşkın sararıp soluşları bir kıyamet
Sevincin alışılmadık biçimi, hasat
Bağbozumu, yıkıntı
Sessizce içimizde dolaşır
Akşamları ufacık ayaklar
Sazın en kalın teli mırıldanır o saat
Bir ceylan ince derelere iner
Kader sarar hatırasında bir yüz yaşatanı
Dayanamaz bazı türkülere
Örter kalbinin kolerasını kireç kesen yüzü
Çetinleşir diklenir hayat karşısında
Kıvranır el verir doruklara
Hatırasında bir yüz yaşatmayan
Sararıp solar hiç yaşamaz
Ve dişlerimiz arasında bıçak
İşte bizim mecnunluğumuz
Maceramız ise odaları utandıran dağlardır

İKİLİ HAVA

— Eğin havası mı dinledin
Başın sarhoş

— Tarlalar vadiler aşkına
Ağaçlıklar pınarbaşları aşkına
Göğsüm örselenmekte bu yıl

— Demek ki erdiğin yaş
Çıkıyor artık kapalı damlardan

— Güller öylesine arzulu kokuyor
Bahçeler içeri salınır üryan canlar

— Sana anlamlar katıp geçmiş
Hoyratların rüzgârı

— Ufku tutan o genişlikten mi söz açtın
Yedi iklimin ırmaklarından güneşten mi

— Teslim olmayanları unutma..

BİR KERE DAHA GENÇ

Çelik-boran bir bahar gecesi
Taşkın geliyor bahçelerden
İğde, gül, yasemin
Yâr göğsündeki kopça
Rodrigo'nun gitar konçertosu
Ve "Huma Kuşu" türküsü
Bizim bir kere daha

Hırstayım, dişlerimde demir bulaşıkları
Anlayışta, göz bebeklerin
Tam dorukta bir damak tadı hatırası
Ve başlıyor enginlerde "avreş"e bir klarnet
Mendil kapıp gidesim geliyor
Lâkin, kızıl kurt oynuyor yaramda

Düşmüş yatarım bin ayağım devasa gövdemle
Soğumadan avuçlarımın sıcaklığı kabzeden
Emziriyor hırçınlığımı bir dev anası
Sağaltıyor benim bin ayağımı
Ve zarlar atılıyor göğüs tahtamız üstünde

Gerillayı bildim, kartal çalımıdır
And Dağlarında, Sierre Maestra'da
Kontr-gerilla nesi?
Getireceği düşeş olsa
Muradımızdan katre söz koparır mı?

Ne kadar murat var bir insanda
Bir yanım düşmüş yatar
Kan işer bir amerikan paşasının yüzüne
Kapmış götürür bir yanımı
Elezber makamında bir hoyrat
Gönül bir kere daha Fırat dolaylarına düştü

İşte bir kere daha göze alıp belasını
Yine senden söz açmak istiyorum
Kışta kıyamette bile
Kaysı çiçekleri gitmezdi başımdan
Öyle kaç tutuşmuş sine getirdim sana
Kaç mevsim senin dişlerindeki erik çağlası
Kamaştırdı benim vücudumu

Neden peki yüzümdeki gölgelik
Kalbindeki yıkıntı
İşte bir kere daha genç
Bir kere daha kasırga
Dik alınlardan gönderlerden
Dosta güvenden ömre katılan yol
Kanın sokaklara serpildiği geceler kadar
Islak geceler, kıvranışlar da vardır
Ve ateş hatları daha aşkî
Orada can erikleri
Daha iğreti dalında

İşte umut hoyrata değdi
Dünyada tahribatlar açan
Roketlerin yivi kadransa eğer: akşamdır
Burjuvaların yüzünde hep o akşamken
Şehir dışarılarında şafak öncesi...

Sevgilim! Sağalt yüzünü
Bir gün doğrulacağını
Lâcivert takım, beyaz gömlek tastamam
İnerim avlunun düğün çiçeklerine
Kavaklar da pamuklarken bir yandan
Zar tutmuyor hayat...

EN YAZILMAZ ŞİİR

En yazılmaz şiirdeyim
Öğrenci yurdunun
Sigara dumanlı odası
Apo fırtına gibi dalıyor
Atılıyor üstüne radyonun: Aranjuez
Huşû içindeyiz hepimiz artık
Bunun şiiri yazılır mı?

Zeko'lar ekmekleri bize kalmadığında
Birbirlerinin üstüne atarak
Bir türlü kesemiyorlar güvercinlerini
Bunun şiiri yazılmaz

Bir odada iki şair
Olmuyor Erol
Sabahlara kadar eski sevdaları anlatıp
Edebiyat şarlatanlıklarına gülmekten
Bunun şiiri yazılmıyor

UZUN HAVA

Haber olsun çarşı içine
Kanal boyundaki konaklara
Ve Mensucat havuz başına
Bir Seyit Ali, bir de ben
Bir başka mevsimdeyiz, güzde değiliz
Bütün şehir bilsin!

Toprak tohumu bile vermiyende
Ucu yılan dilli aşı bıçağı
Kuşağında Seyit Ali'nin
Sıkıyönetimden geleli
Bir başka halleri

İşte yine kolon vurmuş
Çift kanatlı kapısına viran konağın
İndirip indirip kaldırıyor
Hey yavrum hey
İçerde velvele düşmüş güz güllerinden
Kan revan bir avlu
Köşkte gezinen kızların hasreti kanlı sevda

Ayvanlarda kan ağlıyor bülbüller
Reyhan kuruyor kışdamlarında
Yol üstü çıkartma odalar ayva kokusu
Büsbütün viran arka bahçe
Seni kim takar sefil baykuş!

Seyit Ali kuytuda bel sarar
Uygular, tabiat buyruğudur
Tura oyununda, bıçakta çelmiş gönlünü
Dolu yüreğe karşı
Gamlı bir güzellik
"Kız kız, ah ömrümün sebebi
Kompüter çağındayız bildin mi
Sümbül dalını bildiğin kadar
Bildin mi dünya halklarını
Kumandan Che Guevara'yı
(...) Usta'yı!"

Bense âşıkım
O yavru ateş içinde koydu
Kaysı bahçeleri kadar sade ömrümü
Her çiçek yağmurunda
Dile vuruyor zehri

O yavru onbeşinde bahar henüz
Gözyaşı incileriyle süsleyerek
Yavru ceylanlar işler ak yastıklara
Kızılcık, gül değil
Benim kanım içildi şerbetinde
Ve tamburu ben çaldım kına gecesinde
Her mızrapta
Elagözlülerde, cılgalı mayalarda
Ellere vermekten zor
Hesabını verdi ömrümün

Hani dedim hani yavrum nerede
Uzun kış gecelerinin
Kuru üzüm tanesi muhabbeti
Gelin ağlatma havası seni değil
Beni ağlatalıdan beri
Hani nerede mübah sevgilim
Vakur alnımızda tutkunun perçemi

Sen bakışını tohumdan
Hünerini iğne iplikten esirgeme
Ben zehire vermem ömrümü
Bırak gururumla kalayım
Nişangâhlar önünde
Sakınmıyorum belasından

Kanım kabarıyor

Bir kaçak sarasıya bekliyorum Seyit Ali'den
Akıp gidiyorum sonra
Vuruyorum Kernek'ten yukarı ki
Hey be.. Vay anasını
İşte yurdu sevmenin
Silah kuşandıran heyecanı!

Bu mevsim
Dilersen Harput'a çık
Mastar Dağı sen ol, duman kalkınasın başından
Dilersen Diyarbakır hüzzam mayasıyla başın sarhoş
Seyfi kuşlar gibi dolan kalenin bedenlerinde
Erciyas, Palandöken, Kaçkar ol
Urfa'yı, Antep'i, Mardin'i gez
Ve hatta Üsküdar'dan yukarı Çamlıca'ya vur
Değişmeyecek görüntü :
Ayrıntılı birer sicili olarak Asya'nın
Sarkoma tutulur sararır şehirler

Bense gecekondulardan biraz yukarda
Kernek sırtlarındayım
Beydağı'nın doruklarında henüz kar varken
Kaysılarının çiçeğe durduğu
Ova şehrin taç yaprakları gibi
Ufkun sol yanı bereketli tarlalar
Üstü "müttefik" Amerikan radarı
Gelgelelim onun da ardı Nurhak Dağları!

Sağ yan Fırat'tır
Kan kırmızı isyanındadır bu mevsim
Ağa tarlaları arasından akmanın

Karşı Dersim ülkesi
Heybeti karlı Munzur silsilesi
Sarıçiçek yaylasında tüfekler çatılmış
Çubuklar yakılmıştır ortak düşmana karşı
Köyler aşiretler kolkola
Çit köyünde Enver Gökçe yaşar
Herhangi bir köylü gibi sade
Munzur dorukları kadar
Heybetli bir Türkçeyle
Ondan öte
Dünya işçilerinin diliyle

Arkan Beydağı'dır. Anti-Toros kolu
Ya adam ederler halkların emrinde
Ya yem ederler kurda kuşa
Sıradağlar tabur hükmündedir
Saflarımızda hesaba dahildir
Beydağı, böyle vakur
Bir köylü gibi bir dağ

Şahnahan önünde arabalar görecceksin
Şeker fabrikası açtı pancar kampanyasını ama
Toy düğünde değil
Grevde şeker işçileri

İstsyon kahvesinde moda plaklar döner
Ne Şarkın Beethoven'i Malatyalı Fahri
Ne Şarkın Bülbülü Diyarbakırlı Celal kalmıştır
Oysa içimizde yankılanır durur hâlâ
"Gittin Gideli" "Kara Gözler"
İstasyon çay bahçesinde caz çalar
İstasyonun üstünde Boztepe mahallesi
Kalbimin renginde işçi mahallesi
Bastırır davul zurnayla caz sesini

Tekel'de kan tükürür otuza değmemiş kadınlar
Sarı beliklerini sararlar ak kâğıtlara
Kan tüküre tüküre
Nefesiniz boğazınıza tıkansın der gibi

Mensucat'a geldin mi dokumada gece vardiyası
Havuz başında gece sefası bitmiştir
Yirmi yıldır gece vardiyasına girer
Bir kere havuz başına girmedi Seyit Ali
Bu gerçek yetti ona binlerce kelime değil!

Mahpusane dediğin bir türküdür
"Candarma gardiyan kolumu bağlar
Parmaklık ardında şahinim bakar"
Namusçuluktan kan davasından değil
Toprak işgalinden düşmüş köylüler
Okyanuslar ufkuyla yatar

Çarşının orta yeri çeşmedir
Kırmızı basma satar dükkânları
Ferman buyurdu İzollu ağaları
"O çocuğu vurun" dediler
Kızıl çiçek açtı ak mintanında
Vurdular Cumali'yi Malatya'nın çarşısında
Kalk emmisi ne yatarsın
Nazlı yeğenini gömmüşler
Avukat yazıhanelerinde küflü dosyalara

Ve işte dönmüş gidiyorlar
Şafakta meyva ve tahıl yüküyle gelen köylüler
Dün ürün işleyen el
Uykusuz geceleri üç mevsimin
Dal budayan, orak sallayan umut
Uğultusunda yitip gitti

Fişlerin, hesapların, komisyonların
Ve işte dönmüş gidiyorlar
Etiketlerin tanınmaz kıldığı ürünlerinin önünden

Ve bir köylü bir başkasını vurmuş toptancı halinde
Yemyeşil bütün köylülerin yüzü
Ve kırmızı var yeşilin altında
Kıpkırmızı kabzımalların yüzü
Ve yeşil var kırmızının altında
Ya o bıçak bir gün...
Ya o bıçak bir gün...

Hasılı bizdendir bu şehrin işçi mahalleleri
Taştepe, Kaynarca, Boztepe, Kernek gecekonduları
Arasanın, kanaranın hamalları
Çöşnük ardımızda, Adafı yol verir
Tecde bağımız bahçemiz
İlle fabrikalar ve hatta manüfaktür
Bizdendir
İşçi evleri bizdendir
Ama konaklar
Cumba ardında hasetler
Ve kanal boyundaki apartmanlar
O da bize kâr etmez!

Okşuyorum yanan ellerimle şehri
Antenleri, fabrikaları, trenleri
Sisler içinde şark tarzı odalar
Bütün yaz cumbalı, çıkartmalı evleri yıkıp
Betonarme binalar kondurdular yerlerine
"Modern planlama, çağdaş mimarî"

Tırmanıyorum yeni bitmiş yapılara
Elektrikler, musluklar kör daha
Boya kokularınca sanayi duyguları
Bir başka geleceğin heyecanları

Dünyanın hayattan gebe kalacağı mevsimdir
Bağlar da bozulunca elimde divit kalem
Şiirler yazarım kışdamında
Kışkavunları, ayvalar arasında
Bucak bucak kaçırılmış zülüflerin hatırasıyla
Avlu virandır, sararmıştır salkım söğüt
Perişan her şey dağıtır beni
Zülüflerin bir yana

Zülüflerin gibi ince ince
Zülüflerin gibi yakıp kül eden
Kitap yazılarıyla
Ayva kokularıyla geçer kış
Baharın düşeriz istasyon yoluna

Selam olsun bizden sanayiye
Selam olsun büyük şehirlere
Gurbetçi hanları dar mekan
Geniş ufkumuz sosyalizm...

DOĞUDA TRENLER

İlk gençlik...
Ceketimin yeniyle silip parlattıkça
Hayatımın ufacık aynasını
Durduramadığım kan!
Hat boylarında söylenmiş şarkılarım oldu benim
Boynuma ördüğüm zincir
Düşlediğim ufacık ev kazdığım mezarımdı
O kadim tarihte
Yüreğim sıkışıp kalırdı Anadolu şehirleri arasında

Evlerinin önü istasyondu
Leylakları karartırdı tren dumanları
Ve içilmeden soğurdu akşam çayları

Harmanı sonları garbî yeli
Yüreğimi savururdu demiryoluna doğru
Mintanımda ter kokusu, sakallarım uzun
Elimde çay kıyısındaki çiçeklerden bir demet
Tarlaların yangınından geçerek giderdim evlerine

İşte kulelerde ışıldıyor hâlâ
Bayrak yerine ilk gençliğin o uçarı kanı
Trenler gelip geçiyor yine, umut hep ikinci mevkilerde
yolcu
Sürgün öğretmenlerin öfkeli dalgınlığı
Yanık bir uzun havanın can damarlarından kan alıyor
yine
Kurulmuş, birinci mevkilere, bir sabah uğurlanmanın
Kavga alanlarından uğurlanmanın irinli yarası

Türküler söylüyor yine geceleri istasyona inen
arabacılar
Hani nerede ayvanlarda Aytmatof'un okunduğu günler
Hangi boşa harcanmış saatler soldurmuş
Çay bahçesinde hercai menekşeleri
Su kulesinin leyleği çoktan kanat değdirmiş ufka
Yine İstanbul'lara yolcu kıl heybeler

İstasyon da durgun bakışlarım gibi
Sisler içinde bir eylül sabahı
Yine trenler geliyor gündoğusundan
Gündoğusunda filizlenmiş bir aşkı
Omurganın alev sancısını getirmiyorlar artık

Bir trenin penceresinden elindeki gülleri sallıyor
Küçücük bir kız —belki bir aşiret kızı—
Diyarbakır'dan Malatya'ya güller solmuş biraz
Ama solgunluğun izi yok kızın kömür gözlerinde
Üç yıl önce İstanbul'a ilk geldiğinde
Senin de gözlerin böylesine tazeydi işte!

İSTANBUL ŞİİRLERİ

I.

Onu Murat boylarında sevmiştim
Ama evlerinin bulunduğu sokak İstanbul'da
Bir mezarlığa açılıyor
Ve mezar taşlarına oyuyor
Eski bir sevda sözünü ınermerciler
Ah, şarka giden yolların
Işıltısında kan tutuyor beni

Kaç kere rüyalarıma girdi
Fırat'ın üstündeki kayalıklar
İşte dağ yollarından iniyor mayıs
Doruklar uyandığında
Kanatları kırık bir kartalın
Nasibi kederdir öyle mi?
Ne dert!
İşte benzemiyor senin kederin
En sona kalan üzüm tanesinin
Kehribar renkli kederine
Irmak gibi çağlıyor içinde
Biriktiriyor arındırıyor seni

Dimdik duruşların da bir nasibi var
Mağrur bir taşralıyım İstanbul'da
Geceleri rüzgâr çıktığında
Toparlayamasam bile yüreğimi
Öyle dimdik feryat ediyorum
Sadece burada Şehremini'de, Silivrikapı'da mı
Dolaşırım hep aynı şiir üstünde
Diyarbakır'da, Urfa'da, Antep'te aynı dert
Aynı merıner erik gırtlağımda

Ben bu karmaşayı taşırım arkadaş!
Düşer giderim önüne
İçi feryatlar olsa da
Dışı gurur olan bir kasırganın

Murat boylarında dünya
Bir kır çiçeği kadar yalındı
Binlerce kere yanıldım burada
Bin bıçak taşıyorum sırtımda
Fakat örsle çekiç de işte İstanbul'da
Döküm kazanları, haddehaneler, tezgâhlar
Cibali'de, Feshane'de, Süeymaniye'de
Eyüp'te, Silahtarağa'da, Merter'de
İstanbul ekmek oldu, İstanbul umut oldu
Dostluklar bu rüzgârda
Diş döküp dillenecek

Mağrur hallerin kırılsın diyedir
İstiklal Caddesindeki o ihtişam.
Mirasyedileri, akşamcı şairleri
Sekiz silindirlik orospuları
Yüreğindeki közden kül yontabilir mi?
Fırat'tan emmiş şiirinin çeliğine
Ucuz şarap yedirebilir misin?
Kendi hayatını kendin seçtiğin zaman.
Batakhaneleri kadar fabrikaları da vardır bir şehri
Şairler masasının ufak esintilerinden
Hemen yan sokaklara saparsan
Altı taşlık kayalık olanlar
Eğin'liler, Harput'lular, Pötürge'liler de
İstanbul'dadır
Tarhanaları, bulgurları, bağlamaları..
Ve bu mevsim çağla döker düşünceleri:
"Mayıs, büyük aydır
Mayıs ayında toprak
Gebe bir gelin kadar alımlıdır
Bizi doyurmadı.."
Hemşeri toplantılarındaki türkülerde
Mayhoş bir taddan ibarettir artık sıla
Gönülleri bir başka hava tutuşturur
"Bu kavga en sonuncu
Kavgamızdır artık
Enternasyonalle
Kurtulur insanlık"
İşte burada rüzgâr
Fırtına öncesinin tadını taşır

Dağlanmış hançerin yara üstünde dolaşması gibi
Eğilmiş iken bir kitaba
İstanbul rüzgârı hasret tadında eser
İhtişamını saldıkça sulara Anadolu yakası
Sahil yollarında kederim artar
Aşklar da göçer, diyeceksin
Mezarlıklara açılan sokaklara mı!
Ah, bu feryatlar boşuna değil
Kaç sevda yılı
Bir yavru ceylanla bir balta ağzı
Dal gövdeyi titretir
Ama işte halaya durulur bir grevde
Kollar kenetlenir bir yürüyüşte
Hükmedersin artık nice kedere

İstanbul'a ilk indiğin saatler
Kusmuk gibi vurur kıyılarına deniz
Uçurumlar belirir, çığlar düşer hayatına
Ve şarap sunarlar, frengi, bohem...
Sıkarsın dişini, koyarsın postanı
Çünkü
Onbeş-onaltı haziran da İstanbul'da yaşandı

İstanbul rüzgâr içinde
Torna tezgâh başlarında, loş kitaplıklarda
Han odalarında, öğrenci yurtlarında
Fakültelerde, şantiyelerde, grev çadırlarında
Kasırgalar yoldaşıdır hayatımız İstanbul'da...

II.

Beyazıt dolaylarında yağmur
Toprak kokuları getirmeyen
İstanbul yağmuru bu
Yine parkamdan içeri fırtınalar
Hasretler ki destan yazdırır
Bir bardak acem çayıdır muradım
Hevengimde üç beş ayva kalmıştır
Ve tastamam üçüncü yılıdır ayrılışın

Beyazıt dolaylarında bir genç adam
Bir kıvranmayı andırıyor dolaşmaları
Durup düşünmeleri bir sancıma sanki
Lâkin naçar kalışlarında ufuklar saklı
Ne dostluklar..
Şafakta doğranmış selvileri
Ne kır çiçekleri..
Üstü küllenmiş közlerdir
Umut yok
Sadece geçmiş güzel günlerden bir rüzgâr
Bayram günlerinden kalmış ufak sevinçleri
Bazı "çok önemli" evrakları
Yaşamaya dair edinilmiş ustalıkları
Sürüp götürüyor
Kar yağıyor deryalara

Boş yanım, odası
—Hayal ediyorum—
Ders çalışıyor denize karşı
Duvarlarında mısralarım
Tam da gece yarısı
Menekşe kokmuş hasretlerin durgunluğunda
"Güzel Mavi Tuna Üstünde"dir o
Bense bit pazarında, sahaflardayım
Sararıp dağılmış albümler
Kararmış koltuklar büfeler
Borulu gramafonlar eski plaklar
Üç yıl var ki
"O yar bilmem kimi gözler
Havar yarim
Kara gözler
Zalim gözler"
Ve acemaşiran bir yağmur
Büyük bir kederin göz yaşları gibi...

Bir hayat nerede düğümlenir
Kılınç üşürüp çözmek mi gerekir o düğümü
Bir yerlerde yeni bir şarkı filizlenir
Sur dışarılarında bu yağmur
Yeni göğermiş güz çimenlerini de ıslatmaktadır
Bazı yerlerde ferman ederler katlimize
Bazı yerlerde dostların hesabında biz de varız!

III.

Dün yine
Seni gördüm düşümde
Elinde iki gül vardı
Birini bana düşürüp yürüdün..

Sevgilim!
Arkadaşım benim..
Kederden duramadığımız bunca geceden
Dinlemeye dayanamadığımız bunca şarkıdan sonra
Artık gelebilirsin cenazesini kaldırmaya
O muhteşem evhamın
Oturup konuşuruz bir küçük istasyonda
Gel hesabını verelim kudurmuş kanın
Ne göz yaşlarıyla ağartılmış rakı kadehleri
Ne intihar, ne gizemli sızıldanışları mısraların

Suskundur sokaklarıyla evleriyle
Sevildiğin Anadolu şehirleri
Başlarını eğmişler de yâd ediyorlar sanma geçmiş günleri
Şimdi hepsi birer isyan halinde doğrulmaktadır
Ne fırtına, ne feryatlar
Deniz durgun, istasyonlar gebe

Unutmuşsundur artık o kavga-şubatları, hoyrat-mayısları
Kirpiklerine Anadolu dağlarından savrulmuş
Kar tanelerini kalorifer sıcaklığı eritmiştir
Tarla boylarının sadece resmi asılır blok apartmanlara
Ve televizyon antenleri zihninden, kim bilir
Hangi ortak duyarlığımızı kazımaktadır

Çiçeğe durmuş tarla boylarını yaşarken
Konfetiler serpiliyor birden
Flaşlar parlayınca nikah resimleri için
Bir çift kara sinektir artık gördüğüm

Hayır, sevda demiyorum bu kargışlara
İstanbul'un Anadolu'yu andıran yerlerine koşturuyorsam
Bundan o feodal safiyet duygusuna ne
Ne "tek göreydim zülfünü bahtım siyah olaydı"
Ne göz yaşlarıyle ağartılmış rakı kadehleri
Baykuş konsun burjuva kültürünün yurduna!

Hayır, inkâr gelinmez, sevdadır
Tel örgüleri geçince sen
Tel örgüleri geçsem de
Geçmesem de karakış, yıkım, zulüm..

Gel benim selvi boylu hayalim
Yüzün kadınlaşmıştır artık
Yorgundur gözlerin bunca kirli şeye takılıp kalmaktan
Ruhun eziktir boş gururla
Oturup konuşalım sabahlara kadar
Gecelerin olmuştur kefaret ödediğin
Benim gecelerim fırtına, kasırga
Umut iste umut vereyim hayata dair
Destan iste destanlar öreyim alnına
İstersen kadim mısralar bulurum sana
Ufkunda hayatın sırrını çözmenin ırmakları çağlasın
Bunca kefaretten sonra, arkadaşım benim!

Korkma!
"Artık seninle biz
düşman bile değiliz" demeni sana
Söz etmem "Mavi Gözlü Dev" den, "Gövdemdeki
Kurt"tan
Dokunmam âsi saçlarına
Engin ve rahat olurum
İçin kanamasın, hayatla donanasın diye
Avusturya İşçi Marşını söylerim
Diyarbakır, Elazığ türküleri yerine

Nihayet sabah oluyor üç yıldan sonra
Deniz durgun, istasyonlar gebe
Yırtıyorum artık eski şiirlerimi
Gündoğusundaki o hasretin
Kaysı bahçelerindeki o temmuz çılgınlıklarının
Akdeniz kıyısındaki o vahşi akşamın şiirlerini
Gel son noktasını koyalım bu şiirin de
Hoşçakal diyeyim nihayet sana
Ve kalkıp gidelim yaşamaya pınarların sevincini
Biz hatıralarıyla yaşayan yaşlılar değiliz
Ömrümüz küçük istasyonlara göre koşulmamıştır

IV.

Gurbette bir akşamı daha olmuş

Ömer Hayyam yokuşunda
Hemşehri evinde
Ardı şekvadır memleket havalarının
Nerede taşralı aşklar, nerede yeşil gözlü komşu kızı
Kararmış arustakları, yıkılmış ayvanları
Eğin bağlarında garip bir kuş ölmüş
Acısı benim dilime, belalı başıma vurmuş..

Kalmamış eski türkücüler
Zaralı Halil, Üstad Fahri, Diyarbekirli Celal
Unutulmuş mısraları Hasan Basri Çaloğlu'nun
Ve nelere inat susmuş Akıncıoğlu
Nâzım büyük gurbetteymiş
Kan akıyor yine hatıralardan
Geleceğe dair heyecanlar uyutmuyor
Bir şiirden bir bildiriye geçeyim derken
Gündelik telaşlar...
Fakat tarih kadar eski maceram

Bir cebimde Arzu ile Kamber, taşbaskısı
Bir cebimde "Ekonomi Politik"
Tepebaşı'ndan vurdum aşağı
Rastgetire...
Dost getire, kucaklaşalım sarışalım
Dost getire, kanlı bıçaklı olalım
Dost getire, oturup konuşalım adam gibi

Dost değil, düşman bile gelmez, perişan olurum
Artık tekin sayılmam, yuvasız kuşum
Tepebaşı'ndan aşağı yok oluşum görürüm
Böyle bir başına kaldıkça
Nafiledir derim yiğitlik şarkılarına
Eğil kardeş güneşin öpeyim
Geldik yol ayrımına

Yürek kaskatı görünüyor
Yürek kan ağlıyor yol ayrımlarında
Kırık plak değil ki baştan kara edeyim
Kara kalem yazısı değil ki yenisini yazayım
Bahar sabahları kadar yalın olsun istedim
Dümdüz çizgiler çektim hep hayatım hakkında

Sağlıklı bir gövde — Aşksız
Kor bir yürek — Partisiz
Açık bir zihinle — Kötü günler geçirdim

Efelendim, mağrur alnımı çaldı yere
Bittim dedim, kavradı yakamdan götürdü beni
Ne usta şair olabildim zülfüyare dokunayım
Ne arzumanım geçti ince belden

Ve sen
Mayıs güneşi vurmuş yüzünü perden kıldın ovalara
Yol bağladın sevgilim
Kadife bir hançer oldun
Vurdun
Vurdun
Vurdun
Akmadı lâkin kanım ufak maceralara
Ol seher geldim
uyanmadın

Son sıcak öpücüktür alnındaki
Sen şad ol
geldik yol ayrımına

Hangi büyük hayatın ardındaysa şiir
Gidip onu bulmalıyım
Yelelerine yapışıp üstüne sıçradığımda
Beni yerden yere vursun
vursun
vursun

Kanasın mağrur alnım

İstanbul akşamladı
Yedi tepenin yedisinden birden
Yuvarlandı yüreğim
Vardım gittim tuhaf maceralar içine
Ağaçlar arasında çırpınan bu su
Maviş Akdenizdi sanki haşhaş uykusunda
Has bahçe içinde iki gövde
Erdi nihayet birbirine anadan üryan
Sustu narlı bahçede fıskıyeler
Sustu şeyda bülbül
Kustu zehrini çatal dilli şahmaran
Şu lirik belası..

Vakterişti, alnıma dokundu epik
Aydım, bu karanlık su Haliç'tir
Karşı kıyılar Eyüp'tür, Feshane'dir
Dokumacılar, dökümcüler, tütün işçileri
Seyyar satıcılar, çıraklar, gündelikçiler
Militanlar, yoksul üniversiteliler
Yer altı halkları
Kız-kızan, hasta-sağlam, yaren-kardeş
Binlerce binlerce el
Bir tek bayrağı dokumadadır
Yarın 1 Mayıs
Yarın o bayrak en yücelerde!

Bir işçide partili olma düşüncesi nasıl gelişir
Gidip onu bulmalıyım..

İstanbul akşamladı
Her akşam, her akşam
Bir kadın şarkılar söyler
Can bülbülü kafeste ah eder
Gazinolarında liriğin alnaçları perişan
Özverinin şiirini yazar
İçki masalarında muhteris şairler
Bizlerden kimisi tombalacı oldu köşebaşlarında
Kimisi jigolodur şimdi altmışlık karılara
Kimisi inekliyor 'Ticaret Hukuku' nun başında
Kimimizi faşist kurşunları götürdü
Fakat biz bu akşam, şekva bir yana
Grev çadırlarındayız
Sabahçı kahvelerinde ve han odalarındayız
Haydarpaşa'da ve Topkapı'dayız
Gece vardiyalarındayız

Kan izlerinden seçiliyor yolumuz
Lâkin şarap lekeleri de kan gibi
Ey maden buharlarının
Kıvılcımın ve ateşin, karkasın ve rayların
Med ve cezirin, kor halindeki demirin
Kompüterlerin, uranyumun ve doğan günün
"Bilinçten önce var olan" ölümsüz yasası!
Esirge beni günlük keşiflerle yetinmekten
Esirge beni yönsüz coşkudan
Esirge beni korkak akıldan
Esirge beni entellektüel züppeliklerden
Esirge beni olmayana koşulmuş yiğitlikten!

Dolandım durdum akşamdan şafağa
İstanbul'u
Gördüm, hep o bayrak dokunurdu
Ve karanlık bir başka telaşla çekilirdi
Gurbetçi hanlarından, işçi evlerinden

Gece vardiyasından dönmüş
Kan uykulardaydı Seyit Ali
Doğrulup bir şaplak indiriyor omuzuma
Bir bıçak gibi öfkeli
Bir ova kadar geniş ve rahattır hep

Dedim "Gurbet ne kadar acı"
Dedi "Karnını doyurduğun yer vatanın"
Dedim "Ah memleket havaları"
Dedi "Enternasyonal"
Dedim "Keşke ben de işçi olsaydım
Şu entellektüel sorunlarım olmazdı"
Dedi "Ter kokusu, açlık, sarı sendika
Faşizm, revizyonist ihanet"
Dedim "1 Mayıs"
Dedi "Bekle giyineceğim
Bugünü bekledim, sandığa basılı elbisem
Ak gömlek aldım dünden
Yakama kızıl gül iliştireceğim
Kutlu olsun düğünümüz
Cenge gider gibi gidelim!"

SEVDALAR İÇİNDE

EYVAH AYRILIK

Güz gelince her şey gibi
Sen de bırakıp gidiyorsun bizi
Biliyorduk, buna hazırlıklıydık
Yine de istasyona gelince
Haberi ansızın almış gibi sarardık
Giden yaprak, giden su, giden son güneşli gün
Peronda soluyan tren
Canımıza kasteden bir harami sanki
Pencereleri sıtma-gül yüklü
Yalçın dağlarda acardı
Burada güz başlangıcının ilk hecesi olmak
Yakıştı mı şanına
Ve işte son bakışlar düşen son yaprak
Gözlerinde nem, penceren tomurcuk
Sarksan bahar olacak
Ama göç vakti geldi
Son mendil son güvercin

İstasyondan sonra tarlaların başlaması
Neye kanıt olabilir şimdi
Bütün acıları alt eder mi toprak
Ya o modern şehirlere gidiyorsun diye
Duyduğun heyecanın ayrılış acısına baskın gelmesi
Ah, bunu nereye koymalı işte
Kırlarda güz bozgunu
Pınarlar kuru
Daha dün yemyeşildi şu söğütün dalları
Yapraklarında son güneş kırıntıları
Ve türkülerimiz
Senden başka herkesin duyabileceği
Sen ise çekip gittin
Kara bir yılanın kollarında
Harman sonudur, düğünler başladı
Cansız salınıyor gövdemiz halaylarda
Issız kışdamlarında reyhan kokulu sıkıntılar
Şehir veba salgınlarında
Yıkmış uykularımızı
Yetimlik duyguları

Gidiyor musun
Üstünde dal dal çiçekli bir entari
O da çekip gidiyor seninle
Bahar gelmez artık buralara

Gidiyor musun
Yüzün güneşimizdi senin
Bizler de günebakan çiçekleri
Çıplak cana değdi ayrılık
Gezgin sesler mahalle aralarında
Yitirilmiş akşamlarını aramakta
Eylül sonrası sularında yaprak ölüleri
Bir acı iyot tadı
Deniz kokusu bir vesile
Güneş soğuk
Korularda tükeniş acısıyla inliyor yaz
Selvi boylarında da güz
Gözlerde yorgunluk
Bahçeler bomboş evler düşte
Gökler sonsuzluğa doğru kümülüslü

Gidiyor musun
Rengi neydi gözlerinin
Kardelen miydi entarindeki çiçekler

Gidiyorsun
Gazellere gömülmüş nar ağaçları
Baharı bekler doğrultulmak için
Üstüme gazeller gibi yağıyor ayrılık acısı
Ama ben hemen doğruluyorum
Ve son bir gül getiriyorum ki sana
Demir tavında gövdem ağacıdır onun
—Ki aslolan bu—
Kordan bahşlarımdır yaprakları..

GÜNDOĞUSU

"Mimozalar Açarken" hikâyesinden

Ne ayrılığa
Ne tütüne
Ne hasrete alışkındım
Bahar sabahları doğu geçidini tutarken

Yükselen güneşe karşı durmuş
Bir aşktan
Nergis çiçeklerinden bir nisandı
Sen gündoğusundan geldin
Aşiretli atlıların oynaştığı dağların
Pınarların, koyakların havasını getirdin
Yeşil bir dal gibi sarktın
Delikanlı düşlerime

Kan ter içinde bir gece
Atlar kişnedi hasret uyandı
Kımıldadı gece üçbin yıl sürmüş gibi
Sesimi tutmasam sanki dağılacak şehir
Fırat'ın sesidir gelen yalnız
Taştı daha yaşanmamış sevdalara
Karşımda Guevara
Elimde Nâzım Hikmet
Başımda ise mayıs
Belalı aydır
—Güze belki yetecek ömürleriyle—
Kuşların ölümsüzlüğe aldandığı

Geceler... Afyon çubuklu çin geceleri
Dünyalar ıpıssızdır sanki
Kara bavullardan sızar
Cinayetlerden arta kalır uyku
Benim kirpiklerimde prangalar

Geceler... Geceler bora
Ayrılıp gidişlerin kınıdır
Akasya kokulu istasyon caddesi
Bıçak ise boşanıp kınından
Daha yaşanmamış sevdaları
Sıyırıp kanatır ucuyla

Yeşil söğüt dallarının
Gökyüzünün, mavi durulukların
Sarktığı gözlerin için
Bu yıkık şehir
Geceye duman kusan fabrikalar
Güvercinlerin dem çektiği istasyon
Âsi Fırat, külhani dağlar
Alfabemdi benim

Atlar kişnedi, gece kımıldadı
Teker teker uyandı pencereler
Önümde çıplak, ıssız, kimsesiz dağlar
Önümde madenleriyle varlıklı bizim dağlar
Bu gidilecek yol, boş yatak benim
Eşiklerden toplanmayacak adımların
Ardımdan kimseler göz yaşları örmeyecek
Munzur'da doğan kuzular
Merhaba

Şahlandı atlar, boy verdi şafak
Bir ayağı daha kopuk kırkayağın
Mayıs güneşi kana buladı şehri
Bir yanını tren düdükleri yırtıyor
Başladı imalat ve tamirat sesleri
Uzaklar feryatlar içinde
Şantiyelerde türküler söylüyor işçiler
Munzur Dağları, Dicle, Fırat
Alınmadık murat kalmayacak..

BIRAK SEVEYİM SENİ

Yasla göğsünü aşkın nanılusuna
Mart kedileri gebe kalsın
Bırak sevsinler seni
Flütün ince sesini sevsinler
Uğruna kavgalar başlatan
Mavzerin kusursuz sesini

Bırak sevsinler seni
Anneler dolgun memeleriyle
Yalın bahar günlerini de emzirsin
Mayısın son taburları
İnsin artık dağlardan
Kar suları kaçsın
Yasakçıların kulağına

Bırak seveyim seni
Kabaran suların uğultusunu
Tarlada çatlayan tohumun ipek sesini
Dalgalanan başakların denizini
Sevmeye benzer seni sevmek

Bırak seveyim seni
Balıkçıların balığa çıktığı
İşçilerin fabrikaya gittiği
Köylülerin toprağı yardığı
Bir şafağı sevmeye benzer

SEVDALAR İÇİNDE

1.

Seni
Filiz süren
Buğday başaklarıyla anlatacağım..

2.

Hayatımız ne kadar uzak birbirine
Ne kadar yakın..

3.

Akşamın dar vaktinde temmuzda
Batan günden kan emerken şehir
Bir tutam alev halay başının elinde mendil
Şirvaniden nevruz makamına geçerken
Fırtınalar estiriyor keman
Başladı yine yüreğimin dağınık soruları
Arayışın yığdığı tutkularla başladı..

4.

Bulunmayacak sanırdım, tutkular nasıl telaşlıdır
Viran güzler yaşadım, çetin karakışlar
Puslu şehirler, evlerin soğuk yüzleri..
Derken sen çıkıp geldin
Ansızın, ama en eski tanışım gibi
Yaşantıyı buldum yeniden, inceliğinde billurlaşmış

5.

Her sabah dünyayla yüz yüze
Gelip de geçenleri düşünüyorum
Basmak istediğim izleri
Gözlerindeki mavilikte güvercin olmayı
Sıçrayarak doğruluyorum gökyüzüne
Alnım selvilerden yüksek, ellerim gergin
Sürebilsem bu sözleri namluya..

6.

Bilirim, güllerle uğurlamayacaksın
Yabancı kaldın, olmazlandın diye bu sevdaya
Ama bu sevdada beni besleyen gürbüzlük
Seni doyuran tarla boylarıdır..

7.

İnce boyunlu vazoda dağlı çiçek, siste gemiler
İstanbul'a doğru yürüyen şair, gece okumaları
Köprü üstünde evlere karşı akşam, yağmur sarhoşluğu
Namluya yüreğini sürenler, bulutların yükü
Üstünü buz bağlamış sıragöller, ufkun yığınakları
Birbirine karıştı her şey, bir tek tutku körelmedi
Ve bütün bunlar dilimin yükü olacak, konuşacağım..

8.

Konuşacağız günün işçi vaktinde
Beklemeden şölen saatini
Peçetelerle gizlenecekti işleyen ağızlar
Anneler babalar paralar vererek
Sevgiler satın alacaklardı çocuklarından
Dünyanın bir köşesine atılmış olacaktı kitaplar
Ve seni benden saraylara kaçıracaklardı
Şafağa gömdüm kendimi, izler açarak ikimize
Orada gördüm. Bir acem halısı olmaktan çıkıp
Bir hançere dönüşmüştü aşk..

9.

Hançerin çeliği örste dövülürken
Sıçrayan kıvılcımlar gibi olmalı
Seni anlatan, seninle aydınlanan sözlerim

BAHAR,
FERAH ALNIN,
HAYAT
VE GÖZLERİN İÇİN
ŞARKILAR

Bahar şimdi, yani hayatımız
Yüksek, dağlık ömrümüz en ferah çağında

İşte dem çekiyor güvercinler kameriyelerde
İlkinde durgun bakışların derinliğini
İkincide o korkunç verimi
Ak dişle pembe dudak arasından çıkan soluğu
Üçüncüde tezgah başında söylenmiş türküleri
Dördüncüye kalmadan patlayıveren bir fırtınayı
Yani bütün çiçeklerden sonra açan
Dudak kıvrımlarını, gözlerini çekiyor ruhum

Gizleme, kaç akşam üstü âsi yüreğini
Yorgun yorgun süzülen güvercinler arasında gördüm
Selvilerden yüksek alnıma çarptı da birinde
Bir inleyiş kopardım has bahçeye karşı
Ve açıldı önüme ağaçlıklı bir yol
Nice savaştan, yıkımdan sonra, nice can pahası

Ama düşün ki kazanamadık daha
Güvercinlerin hülyamıza taşırdığı o hayatı
Savaşmadık
Döğüşmedik

Hayır, gerek yok aşkı kargışlamaya
Bir kaç görüntü hatıra olup
Gül kokularıyla kanamasa
Bu kadar zorlu döğüşülmezdi belki

Belki mavi anlamlar, turuncu kelimeler
Maddeye hükmeden işçinin sevinci
Bağımsızlık savaşçısının yüreğindeki enginlikler
Torna tezgah başlarında türküler
Olmayacaktı aşk da olmasa..

Son sözlerde tomurcuklar kalıyor hep
Yangınların yüze vuruşu gibi
Vurur yüreğe döğüşlerin en zorlu anında bile
Ve sen serin olma böylesine
Yılan zehriyle ıslat ellerini, alev getir
Halkın goncalara dokunarak geçtiği bahçelerden
Öyle serin olma, bir gün devrilirsem yangınlara
Kül oluşumu hızlandıracaksın sen
Kül oluşunu, yanan avuçlarınla!

Hayatı yeniden kurmaya andiçmiş
Namlular göreceksin kirpiklerini aralarsan
Dökülecek bir kaç çiçek
Ve en kaçınılmazı göz bebeklerin
Günü şafağa taşıracak

Kirpiklerini arala..

MAVI KARANFILLER

Demek karanfilin mavisi de olurmuş!
Peki öyleyse
Sana mavi karanfiller getireceğim

İşte rahat geçmiyor uykular
Bahar dokundu dudaklarımıza
Menekşeler leylaklar bir işkence
İyi niyetler çılgın
İlgiler masum bir yağmur damlası

Sana mavi karanfiller getireceğim
Kararsızlıklarına
İç sıkıntılarına
Sadeliğine mavi karanfiller
Mavi karanfiller hayatı tanıma çabalarına
Düzgün-âsi saçlarına
Gözlerine kirpiklerine
Sessizliğine
Anlayışlarına
Mavi, masmavi karanfiller getireceğim

Güneşin altında karanfillerden
Ve senden başkası yok
Sen dünyaya bakıyorsun: bahar
Kardelenler, mimozalar, sümbüller
Ceylanlar murat alıyor gözlerinden
Ben sana bakıyorum: bahar
Gelincikler, nergisler, mineler
Terli işçiler hayatı ölünmez yaratıyor
Dünya bir daha mağlup
Bir daha galip
Badeınler sel sularına çiçek döküyor
Fakat boşunadır senin
Yüreğini bastırmaya uğraşman
İşte dudakların
Nasıl da susamışlar
Gizleyebilir misin?
Kirpiklerinin açılıp kapanması
Yüreğinin vuruşlarını andırıyor
Yüreğin böyle çiçeklenip taşması
Söylesene nedir?
Avuçlarında çalkalanan okyanus
Onu söndürebilir mi?

İşte arkadaşım
İçinin içine sığmayışı
Hayatın kendisini sende ele vermesinden
Bu korkutuyor seni
Kaçıp çocukluklara sığınıyorsun
Oysa peşini bırakmıyor hayat
Tezgah başlarında türküler söylüyor işçiler
Denizin rengi can evinden vuruyor
Ufkun ötesindekileri merak ediyorsun
Anadolu'yu, kürt dağlarını..
Ve ben çıldırasıya istiyorum
Yüreğindeki serçeyi avuçlarıma almayı
Kaç sabah çıkıp gelişlerinle
Yollar yüreklendi, ben yüreklendim

Demek mavi karanfil de olurmuş!
İnandım, senin derinliğindir bu
Ah, gözlerinde kuşku var
Korkularına, telaşlarına
Binlerce mavi karanfil taşıyacağım
Alnına, meraklarına
İçinde çalkanan deryaya
Hülyalarına, bakışlarına
Binlerce mavi karanfil!

YAZ GECESİ TÜRKÜSÜ

Bir yaz gecesi istasyon yolunda
Ekinleri köpürtüyordu rüzgâr
Bir aşk türküsünün en yaralı yerinde
Dehledim atları kopsun diye bağlantılar

Ardımızda candarma tuttu yolları
"Künyemiz verildi karakollara"
Lorca değil, bir ırgat dinliyordu
Endülüs bahçelerinde "Bolero"yu

Caatinga'sına düştük Brezilya'nın
Kitara sandım bir latifunda işçisinin mavzerini
Yetiştiğimizde militarizme tüküre tüküre
Can veriyordu Neruda, baş ucunda bir tutam okyanus

Coşmuş bir dilin doruklarından geçtim
Nafile demedim güller taşıdım zemheride
Binlerce kurşuna göğüs germiş bir peşmerge
Vurulmuş yatardı Meryemi Hani'nin sesiyle

Bir Diyarbakır gecesinde Dicle geçit verdi
Geçit vermedi bir ibrahimî türkü
Dediler mercan dişli billûr sesli sevdiğin
Gelin olup gitti İstanbul illerine

Saştım elinden bir uçarı gönüldür
Koparmış bağlantıları salınır gezer
Halaylara durur elinde bir söğüt dalı ile
Filiz süren ekinlerdeki rahmeti de bilir..

—— oOo ——

TAHİR ABACI (doğ. 1951), 1970'lerde beliren devrimci sanatçılar kuşağının, değişik alanlarda kalem oynatabilen yetenekli adlarından birisi. Şiirleri, hikayeleri, eleştiri ve inceleme yazıları 1969'dan bu yana çeşitli dergilerde çıktı. Ayrıca «Yarına Doğru» dergisini yönetti. Bu yıl çıkan «Gelin Ömrümüz» adlı ilk kitabında hikayelerini topladı. Yakında çıkacak ilk romanı ise «İlk Adım» adını taşıyor. Sanatçının 1969'dan bu yana yazdığı şiirlerden bir seçmeyi içeren «Odaları Utandıran Dağlar» ise onun ilk şiir kitabı. Kitaptaki şiirlerin çoğu ilk kez yayınlanıyor. Tahir Abacı *kitabı oluşturan şiirlerde, oldukça özgün bir duyarlıkla soluklu ve çok yönlü deneyler içerisinde. İlk gençlik yıllarının arayışları ve tutkuları, devrimci kavga, burjuva ideolojisi ile hesaplaşma, halk kültürünün kaynaklarına özümleyici bir yöneliş, toplumsal çerçeveleriyle «Gurbet» ve «Aşk» motifleri, militanlaşma sürecinde kırsal kesim değerlerinden işçi sınıfının çağdaş değerlerine geçişin yarattığı karmaşık sorunlar. Devrimci şiiri belirli temalarla sınırlı görmekten kaçınan* Tahir Abacı, *bu ilk şiir kitabı ile günümüz şiiri içinde özgün bir yer edinmeye adaydır.*

10 LİRA